

Praktisk kommunesamarbeid – erfaringer fra Viltforvaltningsrådet Salten

v/ Gunnar Svalbjørg, Plan- og miljøvernleder i Steigen kommune

Opplegg

- Hvem er jeg?
- Hvorfor samarbeide
- Hvordan samarbeide?
- Hva samarbeide om?
- Eksempel: Tellende areal
- «Suksess» kriterier

Hvorfor samarbeide om viltsaker?

Hjorteviltforskriften:

«Kommunene har hovedansvaret for den offentlige forvaltningen av elg, hjort og rådyr.»

«Kommunenes myndighetsansvar innebærer at det må utøves faglig skjønn i mange saker, samtidig som det kreves fagkunnskap og lokalkunnskap.»

Men

- Vi er aleine og har små stillinger
- Vi har varierende utdannelse, interesse, erfaring og kompetanse
- Hjorteviltforskriften åpner for vald og bestandsplaner over kommunegrenser

Krav om samarbeid

Ny hjorteviltstrategi:

- «Forvaltningen av hjortevilt skal skje på en skala som minimum tilsvarer deres leveområder, og forvaltningen skal være kunnskapsbasert i alle ledd.»
- «Hjorteviltartene skal forvaltes uavhengig av menneskeskapte grenser.»

Hvordan samarbeide

- Tre viltforvaltningsråd i Nordland: Salten, Helgeland og Midtre Hålogaland.
- Primært Hjortevilt
- «Formålet med Salten viltforvaltningsråd er å samarbeide om relevante kommunale viltoppgaver for å få en effektiv og helhetlig viltforvaltning og styrke den faglige kompetansen innen viltforvaltning både regionalt, kommunalt og lokalt.»

Retningslinjer for rådet

- Styrke den faglige kompetansen.
- Legge til rette for hensiktsmessig samarbeid over kommunegrenser
- Helhetlig hjorteviltforvaltning som tar hensyn til samfunnsmessige aspekter påkjørsler, nærhet til bebyggelse
- Synliggjøre viltet som ressurs, både økonomisk, rekreasjonsmessig og estetisk.
- Pådriver for å framskaffe ny kunnskap om viltet i Salten sitt arealbruk, leveområder og påvirkning på økosystemer.
- Effektivisere administrative viltoppgaver
- Stimulere til utvikling av utmarksbasert næring, samtidig som allmennhetens interesser ivaretas.
- Samarbeide om høringer aktuelle for rådet.

Salten viltforvaltningsråd

Saltdal kommune

Beiarn kommune

Fauske kommune

Sørfold kommune

Bodø kommune

Meløy kommune

Steigen kommune

Hamarøy kommune

Gildeskål kommune

Faste inviterte:

NJFF Nordland

Statskog

(Nordland Fylkeskommune)

Prosjekt utmark (Nordland
bondelag/Nordland bonde- og
småbrukarlag/Nordland utmarkslag)
(sekretær)

Samarbeidene kommuner i Salten

Salten viltforvaltningsråd

- Interkommunalt samarbeidsorgan fra 2010
- Administrativt nivå
- Møtes ca 2 ganger i året, et møte er lunsj til lunsj
- Lederverv(møteleder) på omgang 1 år av gangen.
- Egen sekretærfunksjon (Prosjekt utmark)
- Nordland fylkeskommune gir tilskudd til drift og møtekostnader (pt 75 000,-)
- Kontingent fra kommunene 5000 – 8000 i året
- Søker tilskudd til fellesprosjekter

Hva samarbeider vi om?

Dagsseminar/kurs:

- Begynte med rydding langs vei – prosjekt
- Jaktleders ansvar
- Elgbeitetaksering,
- Tolking/bruk av hjorteviltregisteret
- Droneseminar
- Feltkontroll av hjorteviltkjøtt
- Slaktekurs

Hva samarbeider vi om?

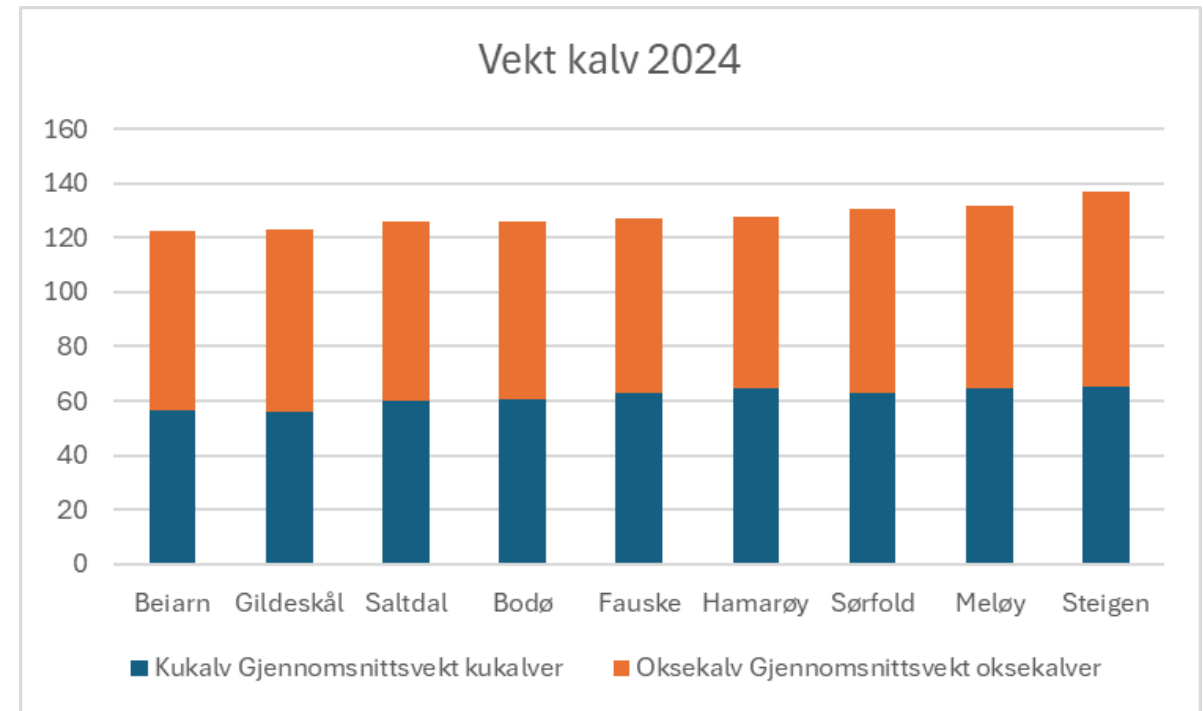
Diskusjonssaker i rådet:

- «**Grønn elg**» **Håndtering?**
- Praktisering av overføring av dyr (10 %)
- Hva er «vesentlig avvik»?
- Bestandsstatus for elg.
- Åpning for rådyrjakt. Når?
- Vektgrenser
- Status årets jakt- spesielle episoder
- Organisering og lønn av fallviltgruppe
- Høringer
- Osv, osv

Eksempel: Vektforskjeller

- Betydelig forskjell på kalveveker i nabokommuner- mer enn 5 kg
- Også nedgang i veker – særlig ungdyr
- Forskjellig beite eller forskjellig forvaltning?
- Og kan noe gjøres?

Mål: Ulik organisering – «samme» forvaltning

Ulik praksis mellom kommuner:

Nye ansatte arver et system – fører til

- Ulike målsettinger
- Ulike avskytingsstrategier (kalv, ku, handyr)
- Ulik praksis om vektgrenser, fallvilt som tas på kvoter etc
- Forskjellige måter å beregne tellende areal
- Forskjellig minsteareal

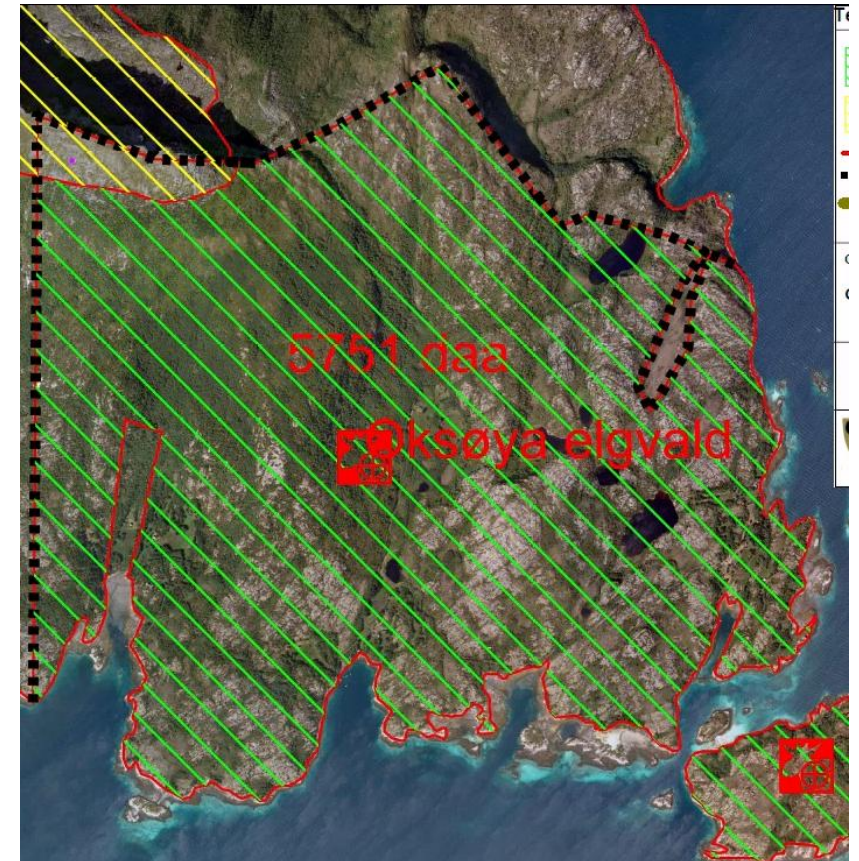
Hvordan samarbeide om felles bestander over kommunegrenser hvis dette ikke er tilnærmet likt i begge kommuner?

Eksempel – Tellende areal

Ulike måter å beregne dette på.

- Store områder i Nordland (?) mangler AR5 kartlegging
- AR5 oppdateres ikke i utmark – gjengroing fanges ikke opp
- Dyrket mark?
- Vierkjerr?
- Impediment under tregrensen?
- Har sett på AR 50 – Nibio – Kilden/gårdskart

Nibio: Kilden og/eller gårdskart

Bonitet AR50 10 klasser

Nylig utvidet fra 9 til 10 klasser - Nibio

«Snaumark frisk» er det samme i kart og i rapporter

Fordeler:

- Ikke menneskelig skjønn
- Enkelt å bruke både på eiendoms nivå (Gårdskart)
- Og på vald/jaktfeltnivå (Kilden)

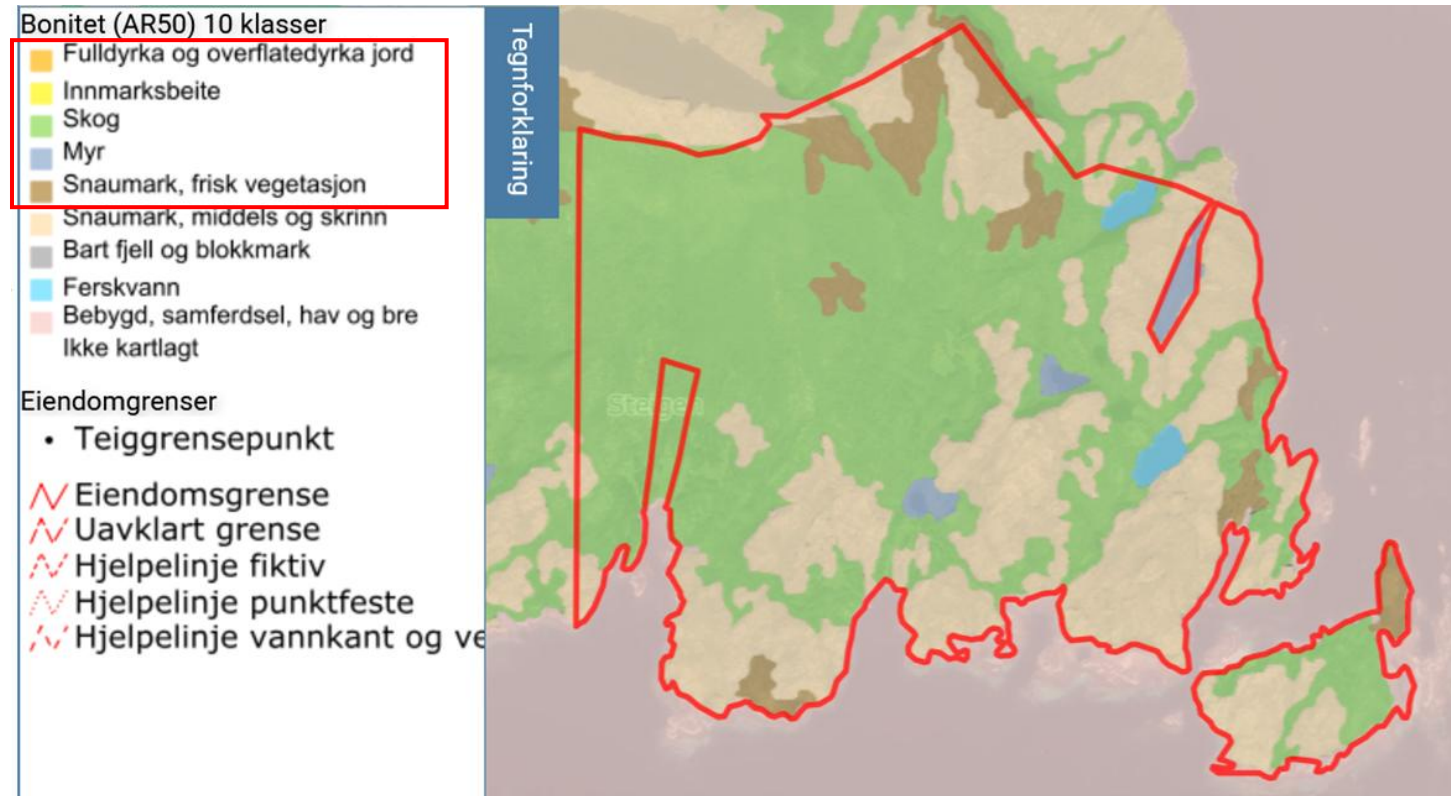
Størrelse på valgt område: 5 378,4 daa
Alle areal oppgis i dekar.

Arealressurs fra AR50 (generalisert)

Fulldyrka og overflatedyrka jord	0,0
Innmarksbeite	0,0
Skog	2 942,8
Myr	44,6
Snaumark, frisk vegetasjon	325,4
Snaumark, middels og skrin	1 962,2
Bart fjell og blokkmark	0,0
Ferskvann	52,9
Bebyggd/samferdsel/hav/bre	50,6
Ikke kartlagt	0,0
Sum innen området	5 378,5

Eksempel – Tellende areal

- Konklusjon: AR50 er best for å beregne tellende areal:
 - Nøyaktig nok til denne bruken
 - Oppdateres jevnlig
 - Kan nå enkelt ta ut rapporter – Kilden og Gårdskart

Tellende areal:

Fulldyrka og overflatedyrka jord*

Innmarksbeite

Skog

Myr

Snaumark frisk – 20 %

Mål i Salten

- Alle beregner tellende areal på samme måte
- Vi prøver å samordne perioder for kommunale målsettinger (4 år)
- Koordinerer bestandsplanperioder med målsettingene
- Og ser om vi blir enige om minsteareal og annen forvaltning i «hjorteviltets leveområde»

«Suksesskriterier» for samarbeid

- Fast sekretær - kontinuitet
- Fylkeskommunen ❤️
- Krever litt engasjement 2 ganger i året
- Vi får mer enn vi gir

